

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
807 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 36. Boston, Mass., Antradienis 6 d. Rugsėjo (September), 1910 m. M. III.
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS "TĖVYNĖ"

Išcina kas Antradienis (Utarņykas) South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25.
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00.
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MAS

Įtalpa:

Dėlei Lietuvių Žinyno.....TMD. narys M. B.
Eilės.....Menkutis.
Kokių būdų mes žinome apie sen. gyvybę? S. Biežis.
Akiniai.....Pranas Gudas.
IŠ LIETUVOS

LIETUVIAI AMERIKOJ
IŠ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ
IŠ VISUR

SUSIV. LIET. AM. reikaluose

Darbas ir sveikata.....Alyras.
Vyras ir moteris.....J. Kazianas.
Cibulskis.....A. B. Strimaitis.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

J. Skritulskas,

— NOTARIJUS IR AGENTAS —

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiloms, iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

— LIETUVIŲ UŽEIGA PAS
P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ir šiaip ballams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St: So. Boston, Mass.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFASS. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuviškų šokių mokykla.

Mokina geriausiai ir gražiausiai visokius lietuviškus ir angeliskus šokius, kur galima išmokti su keliais vakarais šokti kad neturėsi sarmatos eiti į bile šokius, angliškų ir lietuviškų. Męs užtikrinam išmokinti, jauną ar seną, bile tik vaikščioja, tad galima ir šokt išmokinti. Mokinama Utarninko, Seredos ir Ketvergo vakarais nuo 7:30 val. iki 10:30. Norinti mokintis, meldžiam atsilankyti minėtais vakarais į Hall'ę po num. 3119 S. Morgan St. arti 31 gatvės.

Prof. F. J. ir A. L. 37

Dykai paveikslas.

Naujai nupieštas DLK. Vytauto paveikslas 7x10 didumo, atminimui 500 metų sukaktuvių kovos ties Žalgiriu. Prisiųsk 10c pinigais arba dvicentinėmis markėmis apmokėjimui pačto kaštų, o aplaikysi tą paveikslą.

DYKAI. Tik prisiųsk už du centu markę dėl pačto kaštų, o o aplaikysi knygelę dykai "Medikalogija", kuri kožnam reikalinga turėti. Tik atsišauk greitai, nes vėliaus negausi.

W. PETKON, 27 Porter Street. MONTELLO, MASS.

Ant randos.

E. Cambridge 4 ir 5 ruimų gyvenimai, ruimai gefai užlaikomi ir čisti, randa į sanvaitę \$2.75, į mėnesį \$11.00 ir \$3.00 į mėnesį \$12.00. Gera proga dėl lietuvių ir lenkų. Atsišaukit pas:

J. GIEDRAITIS, 107 Gore St., E. Cambridge, Mass.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dafis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kauciją) \$25.000 dėl teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli New Yorko gyvend ms, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVICZIUS
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

MOKINKIMES PATYS

- Gramatika** angliškos kalbos mokintis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00
- Vaikų Draugas** arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokiniojo 15 c
- Aritmetika** mokintis rokundų be mokiniojo su paveikslais (apdaryta) 35 c.
- Naujas Budas** mokintis rašyt be mokiniojo 10 c.

Pinigus siųskit per Money Order po šiuoadresu:
P. MIKOLAINIS Box 62. NEW YORK CITY.

Žemaitės raštai

Antra pataisyta laida, leidžiama prenum. keliu.

Jei lietuvis svetur duoną bevalgydamas, užmirštų Lietuvą, jos žmonės, jų buvį, sielvartas, linksmybes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panorėtų atgalivinti kudukystės valzdellus, pasakyčiau jam: skaityk ŽEMAITĖS RAŠTUS! :: :: ::
Jei lietuvis, norįs išsitobulinti lietuvių kalboj, klaustų kokiū budu gali tai padaryti, atsakyčiau jam: skaityk visus ŽEMAITĖS VEIKALUS! :: :: ::
Jau atėjo visi Žemaitės raštai galutinai prirengti spaudai. Todėl, pasiskubinkit tuoj užsiprenumeruoti, nes kaip išeis iš spaudos, bus daug brangesni!

Prenumerata dabar už visus raštus tik \$1,00

ANTANAS ŽYMONTAS
318 W. Broadway, S. Boston, Mass.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis
DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomėnę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuviio name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai po 10 centų num., arba \$1.00 metams. Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.
812 - 33 st., Chicago, Ill.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ukėsu, Kur ir kada galima paduot prašymą, 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieros, 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Kągelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 cental. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
% Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:

Cezara Vaszkeliviciu,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Piknikas!

Bridgedport, Conn. Lietuviška parafija Švento Jurgio paren-gė iškilmingą pikniką, kuris atsibus Nedėlioj, 11 d. Rugsėjo (Sept.) 1910 m. Steadlers Parke, karai daveža netoli parko. Vaziuojant reikia imti karą North Bridgeport. Pravidės 1 val. po pietų ir trauksis iki vėlyvai nakčiai. Kviečiami yra visi lietuviai ir lietuvaivaitės, seni ir jauni, nes visko bus užtektinai. gėrimai kuonopuikiausi ir bus pataikyta pagal kožno norą, teipgi ir užkandžiai. Orkestra bus puiki, grieš šokius lietuviškus ir angeliskus.

K o m i t e t a s.

DLK. Gedimino Beno Orchestra

(po vadovyste A. M. Grubio).

Grajinam ant Piknikų ir Balių, tad, lietuviai rengenti piknikus ar balius, reikalaudami Orchestros kreipkitės pas savuosius, — lietuvius, o męs užganėdysim visus už neaugštą kainą. Reikalaujantieji kreipkitės šiais antrašais:

Ofisas: 339 W, Broadway,
Gyvenimo vieta: 224 Athers st., So. Boston, Mass. (32)

Naujas Kataliogas Lietuvių kalboje su Iliustracijom.

Visokių Armonikų ir kitų įvairių muzikališkų instrumentų. Geriausių Britvų, laiškams spaudymo mašinėlių, Lietuviškų knygų ir kitų įvairių prekių. **Kainos žemesnės** už kitų, prekės (tavorai) **geriausios rūšies**. Apsteliavimai per laiškus atliekami teisingai ir sparčiai. Prisiųsk savo adresą su 2c. pačto marke, o minėtą kataliogą gausite dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
812-33rd Street, Dept. I Chicago, Ill.

'LAISVOJI MINTIS'

Vienintėlis mėnesinis mokslo ir literatūros laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: **Istorijos, Kulturos Historijos, Gamtos Moksly, Draugijinių Moksly, ir tt., lyglai ir originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.**

Kaina metams \$2.00; pusei metų \$1.00; į užsienį \$2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. MINTIS" metams duodame knygų už \$1.00, užsirašantiems pusei metų už 50c.

Pasiskubinkit — dovanas neilgai teduosime.

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Rugsėjis.

Tautiškos šventės arba paminėjimo dienos lietuvių istorijoje.

- 2, 1340 Keistutis DLK. užgrobė lenkams Dračiną ir Lucką.
- 4, 1341 Algirdas užgrobė rusų pilį Mažaiką.
- 12, 1903 Lietuviai gynė šventą mišką nuo rusų Vilniuje.
- 14, 1323 Davieta užgrobė mozūrų pilį Dobriną.
- 15, 1374 Lietuviai pergalėjo Lenkiją Liublino apygardose.
- 18, 1773 Rusai užgrobė lietuviams Vitebską ir Mogilevą.
- 19, 1865 Rusijos valdžia patvirtino uždengimą lietuvių spaudos.
- 21, 1257 Mindovė Lietuvos karalius, kryževiams pavedė Kražius, Raseinius ir Vangius.
- 22, 1261 Lietuviai iššaukė vokiečiams visuotiną karą.
- 23, 1901 Vištytyj siautė didis gaisras.
- 27, 1269 Lietuviai pamušė rusus ties Borisova.
- 28, 1379 Lietuviai sandaravo vokiečius ties Narva.
- 29, 1530 Lietuvoj tapo apskelbta šalies įstatymai.
- 30, 1559 Lietuviai padarė sutartį su kryževiais rusus kariauti.

TMD. narys M. B.

Dėlei Lietuvių Žinyno.

Kiekvienas mūsų stengiasi kas miela valandėlė apsipažinti su įvairiais mokslais, su tulomis gamtos dovanomis-dalykais. Kiekvienas mūsų jau šioje eroje protauja. Bet.... deja.... mes, gavę pasimokinti kelias žiemas Lietuvoje valsčiaus mokykloje, neįstengiamo išsimokyti kitų kalbų, kuriose yra literatūros iš visų mokslo šakų užtektinai ir gan geros ir pigiai įgyjamos, Pas mus lietuvius, apart "Lietuvių Tautos", leidžiamos Mokslo Draugijos, ir "Draugijos" — Šv. Kazimiero, ir iš dalies "Laisvosios Minties", daugiau nieko nėra. Jei mes ką-nors norėtume darsizinti iš Lietuvos istorijos, literatūros, ekonomijos, etnografijos, filologijos, geografijos, botanikos ir tt., negalime, nes mes tąs žinias semti neturime iš kur. Vaistas ir pagelba tam visam dalykui gali būti tiktai *Lietuvių Žinyno, enciklopedijos, suruošimas ir išleidimas.*

Apie Žinyno reikalingumą pas mus jau rašė šįmet "Vienybė Lietuvinkų" (nepamenu kuriam numerij) ir, vėliau, rašė "Visuomenėje" 5 n. p. Analfabetas, kurio "gyvenimo smūgiai dar neišblaškė jo svajonių". Turėdamas po rankomis minėtą mėnrašį, pasidalinsiu ir savo nuomonėmis su skaitytojais ir p. A. kas link Lietuvių Žinyno suruošimo ir išleidimo.

— Mūsų šviesuomenė, — sako p. A., — negyvena mokslo kultūra. Mokslu užsiimą žmonės kas sau darbuojasi, užsidarę, išsiblaškę. Mokslo Draugija

tai yra labiau formališkas, negu stiprus vidurinis jūjų susirišimas. Moksliskas tyrinėjimas Lietuvos ir lietuvių dabarties ir praeities, šiandieninems sąlygoms tebesant, galės plėtotis tiktai tuokart, jei mūsų draugija bus nuolatinai ir angštai susirišus su naujakultūrine arba tautiška susipratusia visuomenės dalim. Toks ryšys tebesiranda tiktai *bendrame darbe*. Mums pirmų-pirmiausiai reikalingas Lietuvių Žinynas.... Jo parūpinimas reikalauja, kad įtemptume visas savo žinias, kokias turime iš Lietuvos istorijos, literatūros, ekonomijos ir tt. Dabartinis mūsų mokslo stovis neleidžia mums pasitikėti savo jau įgytomis *nuo kitų* žiniomis, reikalauja, kad mes čionai pat jas pertikrintume. Žinyno rengimas tai sistematiškasai darbas ir mokslininkus tarp savęs suartys ir, reikalaujamas iš šviesuomenės netik piniginės, bet ir nemažos *intelektualinės* pašalpos, užinteresuos jos platesnius sluogsnius, stipriau už ką-kitą suriš juos su draugijos varomu darbu, pakels juose mokslo kultūrą, išplės jo veikimo ribas, palengvys mokslo tyrinėjimus, skubys jo paties plėtojimąsi. Tai, žinoma, ne vieniems-dviem metams darbas; gal būt visai šviesuomenės kartai prisieis jį kelti ant savo nugaros. Gal tat ir geriau.... Jauskime mokslo sunkumą!

Taip tatau atsiliėpė p. A. viešai. Visi matom, jogei mums *Žinynas* būtinai reikalingas. Ir jo vienas asmuo, ar nors viena kokia draugija nebeišleis, kaip būtų nieks nebeistengęs išleisti visus Kudirkos Raštus. Čion prie tokio milžiniško darbo turi visa mūsų visuomenė prisidėti ir, kaip man išrodo, ar neatliktų kartais tą milžinišką darbą *Tėvynės Mylėtojų Draugija*. Žinomas dalykas, tris tūkstančiai sąnarių mokėdami po 60 c. kas metai (o juk mums *Žinynas* už kokių 2-3 metų būtinai reikalingas!) be kitų pagelbos nebeįstengs išleisti; čionai jau reikalinga TMD. 10-15 tūkstančių sąnarių ir dar diktokos pagelbos nuo kitų draugijų. Girdėjau būk, tą patį sumanymą šįmet per TMD. suvažiavimą Centro Valdyba tarp savęs svarsčiusi ir apkalbėjusi. Taigi, aš kaip jaunas šviesuomenės sąnarys, geisčiau, kad TMD. platintųsi ir kad kiekvienas lietuvis ar lietuvi būtų jos sąnariu. Kad TMD. begyje 2-3 metų išaugtų iki 15 tūkstančių sąnarių, mes, be abejo, tuojaus *Žinyną* turėtume. Prie suruošimo ir išleidimo jau dabar galima tartis ir imtis darbot Reikia susekti, kaip kitur leidžiami ir sustatomi *Žinynai*, apsvastyti skyrius, pakviesti prie darbo senus ir jaunus mokslininkus, visuomenę, rinkti knygas ir rankraščius, kaip medžiagą *Žinynui*. Kas metai išleidami po vieną-dvi dali, *Žinyną* greitu laiku turėtume.

Tat pagalvokime ir svarstykime!.... Šviesuomenė, atsiliėpk!

Kada tu nutarei, kad turi tokį ir tokį darbą atlikti ir atlieki jį, niekad nesislėpk nuo kitų, jogei tą darai, nors žinotum, kad daugelis įgaus žemą apie tavo nuomonę, kadangi, jeigu tai yra blogas darbas, reikia jo vengti, bet jeigu geras, tai nėra ko bijotis, kad žmonės neteisingai atras tavyje klaidą.

Epictetus.

Sugrįžkit atgal.

(Sekimas.)

Sugrįžkit atgal, auksiniai sapnai,
Mano širdis, tai jūsų pilis.

Sugrįžkit atgal, auksiniai sapnai...

Sugrįžkit atgal, auksiniai sapnai
Ir imkit mano mergele.

Sugrįžkit atgal, auksiniai sapnai...

Sugrįžkit atgal, auksiniai sapnai
Ir imkit mano laimuželę.

Sugrįžkit atgal, auksiniai sapnai...

Menkutis.

Rudens sonetas.

Tik dulkės aplinkui ir dūmai rūksta,
Verčias kamuoliais iš ilgų kaminų,
Stogais lekia audra, siunta ir dūksta.
Siela, mano siela pilna akstinų.

Pilkosios dulkės mirijadais skrenda
Ir gula ant sienų, ant veido, visur—
Liudnas šešelis man į širdį lenda.
Kaip baisul! Noriu bėgti. Bet gi kur?..

Štai dulkėms apnešti sodai jau vysta,
Ir grožio paveikslas į dulkes pavirs.
Deja, ir džiaugsmas vis toliau nuslysta.

Štai baltoji šalna jau lapus pakirs.
Ne! dar sus'laikė ir toliau sau klysta...
O vienok ji sugrįž ir iš naujo kirs.

Menkutis.

Mokslo trupiniai.

KOKIU BUDU MES ŽINOME APIE SENOVES GYVYBE?

Tankiai mums tenka matyti kaulus ir kartais net čielus skeletus gyvūnų, kurie jau seniai perstojo gyvenę ir kurių veislės, rasi, suvisai išskyko. Taipogi tenka patėmyti ir kitokias liekanas priešistoriškos gyvybės, apie kurią neturime jokių padavimų bei užrašų; vienok sprendžiame, persistatome, kaip anų laikų gyvybė atrodė ir kokiose aplinkybėse gyveno.

Čia į pakaušį taip ir veržiasi klausimas: kokiu būdu galėjo užsilaikyti liekanos tų gyvūnų net per milijonus metų? Šį klausimą, manau, nors trumpai atsakyti.

Norint gauti teisingą atsakymą, turime surasti sąlygas arba būdus užlaikymui organizmų nuo pūvimo. Vienos ilgamžinės gyvūnų liekanos užsilaiko po jurėmis, kitos gi žemeje, neapdengtoje jurių.

Kaip užsilaikė organizmai ant sausžemio?

Šiame atžvilgyje pirmiausiai galima patėmyti durpines pelkes, kurios tarnauja, kaip geras archivas senų-senovės organizmams. Durpinės pelkės yra

didelės balos, kuriose auga vandeninės samanės, turinčios ypatingai smarkiai platintis. Augant samanoms, žemesnės ir, be abejonės, senesnės jų dalys miršta ir smenga dugnan; tuo tarpu viršutinės, arba viršūnės, vis auga, ir tokiu būdu dideli pelkių plotai apauga samanomis ir paskui apželia visai, taip kad vietoje stovinčio vandens pasirodo žaliuojanti pieva. Vienok ši nauja pieva išsykio taip silpna, kad ant savo paviršio nė mažo gyvulio negali užturėti, nes tik plonas josios sluogsnis laikosi ant paviršio vandens.

Pasitaikius užteiti gyvuliui ant panašios pievos, kas labai tankiai pasitaiko, jis tampa auka šios apaugusios pelkės, kurios dugnan jis ir nugrimsta tuojaus.

Pažiūrėkime, kas toliau su juo dedasi. Tam tikslui turime ant valandėles atsitraukti nuo tēmos ir paminėti vieną svarbų apsireiškimą, kuris yra būtinai žinotina kiekvienam. Mēs gerai žinome, jog kiekvienas miręs organizmas, kuris nėra specialiai apsaugotas, pradeda gėsti arba, tiesiog sakant, pūva ir, neilgai trukus, suvisai pranyksta, lyg jo ir nebūtų buvę. Vienintėlė viso pūvimo priežastis ant mūsų žemės paviršio yra *bakterijos*, kurios yra augmens, o ne gyvūnai. Bakterija, ant kiek ji dabar ištirta, yra mažiausias organizmas ant žemės, ir be gero mikroskopo negalima jos patėmyti. Bakterijų randasi visur, pilnoje prasmėje to žodžio; jos gyvena žmogaus viduriuose, nasruose, tarp dantų, po nagais, valgiuose etc., ir jos iš vienos pusės yra žmonių draugais, bet iš antros pusės didžiausiais jo blogdariais. Nuo jų žmogus apserga sunkiausiomis ligomis, kaip tai: džiova, karštinė ir tt. Kad visas bakterijas prašalintum, tai ant mūsų žemės niekas nepūtų, jokie mirę augmens, gyvūnai ir žmonės negestų, nepūtų ir taip, kaip mirė, užsilaikytų per ilgiausius amžius.

Nuskendęs ant dugno pelkės, gyvūnas pradeda pūti, t. y., atsiranda bakterijos, kurios randa sau maistą lavone. Bet tokiose vietose vanduo stovįs, visos išmatos ir kitokios nesuvartotos bakterijų medegos pasilieka ant vietos. Čia dar turime atminti vieną svarbų dalyką, jog išmatos bet-kokios gyvybės yra nuodingos tai pačiai gyvybei. Tas pats atsitinka ir su bakterijomis, kurių išmatos pasilieka ant vietos, ir dėl tos priežasties vanduo tampa nuodingas toms bakterijoms, kurios ilgai turi pražūti arba mirti.

Tai dabar jau suradome ant pelkės dugno lavoną, kurį bakterijos nebeįstengia paliesti, nes vanduo pasidarė antiseptiškas, t. y., veikia prieš pūvimą. Čia kyla klausimas, kas toliau darosi su tuo lavonu? — Atsakymas labai trumpas: pasilieka be pūvimo ženklų, nes ten jau nebesiranda bakterijų, kurios, kaip augščiau matėme, yra vienintėlė priežastis visų organizmų pūvimo. Čia jau turime vieną būdą gyvybės užsilaikymo per ilgus amžius, net milijonus metų.

Upės vanduo teka, nešdamas su savimi nemažas smilčių, žvyro ir kitokios medegos. Prie upės įtakos, t. y., vietos, kur upė įjėina į jures, paprastai upės vanduo suvisai silpnai beteka ir čia, žinoma, didu su-

neštos smilties ir kitokios medegos nusišėda. Tokio-se vietose, t. y., prie įtakų į jures, esti sunešama daugybė nuosėdų, į kurias neretai papuola mirę gyvūnai arba augmens. Nusišėdimas smilčių ant dugno tęsiasi ir patekę į tokias vietas organizmai būna apnešami smiltimis ir jų (organizmų) kietos dalys užsilaiko labai ilgai, nes ten jau nebegali įsiskverbti nė oras, nė vanduo.

Toliaus, randame gerą vietą užlaikymui mirusių gyvūnų nuo puvimo kalkakmenio olose. Vanduo, atsiradęs ant žemės paviršio lytaus pavidale, bėga žemyn į klonius, iš čia į upės ir ant galo į jūres. Bet, toli gražu, ne visas lytaus vanduo subėga į jūres; dalis susigeria į žemę, kur ir padaro mažas srioveles arba vandens gyslas, kaip paprastai vadinama. Šis vanduo, tekėdamas per skalas, įgauna mineralines medegas ir pats pasidaro mineraliniu vandeniu. Toks vanduo gali sutirpdyti tulas skalas, kurių ne mineralinis vanduo negali įveikti.

Tarpe kitokių skalų bėgdamas, vanduo sutinka ant savo kelio, kreidą, marmurą ir kalkakmenį. Šios trys skalos visiškai vienokio chemiško sudėjimo, t. y., sudėtos iš kalkio ir anglerūgšties. Bet kalkio anglerūgštis yra nesutirpdoma vandenyje ir, idant padaryti ją sutirpdoma, turi būti kalkio angliarūgštis perkeista į kalkio dvianglerūgštį, kuri yra liuosai sutirpdoma vandenyje. Bet pastarasai chemiškas sudėtinis labai nepastovus, atvirame ore negali užlaikyti savo chemiškos formulos, ir dėl tos priežasties persikeičia vėl į kalkio angliarūgštį, kuri, kaip minėjome, netirpsta vandenyje.

Jau matėme, prie kokių sąlygų kalkakmenis gali būti sutarpinamas, tai dabar pažiūrėsime, kokį sanryšį ta skala turi su mūsų dalyku. Daleiskime, kad kalkakmenis yra paverstas į kalkio dvianglerūgštį, t. y., vanduo, sutarpinęs kalkakmenį, neša tolyn, pakol nuneša į atvirą orą; čia kalkio dvianglerūgštis pavirsta vėl į kalkio anglerūgštį ir pasidaro taip kietas, kaip ir pirmiausia buvo.

Jeigu pasitaiko kokiam-nors gyvūnui arba augmeniui mirti toje vietoje, t. y., kur vanduo išėina iš skalos į atvirą orą, tai tas organizmas būna apdenigiamas iš visų pusių kalkakmeniu ir pasidaro lyg apibalzamuotas. Dabar ten nebegali įeiti nė oras, nė bakterijos ir, be abejo, negali būti puvimo — *dėl tos tai priežasties palaidotas gyvūnas užsilaiko per ilgiausius amžius.*

Mineralinių šaltinių nuosėdose taipgi užsilaiko per ilgamžius gyvūnų liekanos. Panašiuose šaltiniuose viskas taip-pat atsitinka, kaip buvo minėta augščiau, taigi čia nerandame reikalo atkartoti.

S. Biežis.

(Toliaus bus).

Akiniai.

Menkas dalykėlis, tačiau kaip svarbus žmonijos progresui. Be jo tūkstančiai arba, teisingiau, milijonai negalėtų gėrėtis skaitymu ir džiaugtis gamtos reiginiais. Dabar mes taip pripratę prie abelno to pa-

gelbinio įrankio vartojimo, jog verta priminti, kad reikėjo šimtmečių sujungto triūso, pramoniškos dailės ir mokslo, idant davesti akinius ir jų moksliską paskyrimą lyg dabartinio tobulybės stovio. Nė archeologija, nė istorija neparodo mums, kad akiniai, kaip įmonė akims, būtų buvę žinomi sengadininiam svietui.

Nerandame vartojimo pėdsakų akinių nė viduriniuose amžiuose. Tik tai 13-to amžiaus pabaigoje pradeda pasirodyti užsiminimai apie juos. Pirmas apie akinius užsimena Roger Bacon, kuris sako, kad esą stiklai, kurie mažas raides daro didelėmis. Tai buvo 1276 metuose. Vienok garbė akinių išradimo priguli vienam iš dviejų italų: Salvino d'Armato arba Alessandro della Spina. Ant akmeninio antkapio d'Armato Florencijoje skaitome tokį parašą: "Čia ilsisi Salvino d'Armato, florentietis, akinių išradėjas. Lai Dievas atleidžia jam jo nusidėjimus. Jis mirė 1317".

Jo sėbras Spina buvo minykas dominikonų ištatymo. Vienuolino archyvuose metai jo mirties paduoti 1313 ir su jais sekantis pridečkas: "Brolis Alessandro della Spina, padorus ir geras vyras, mokėjo padaryti visokius pramoniškus išdirbimus, kuriuos tik matė arba apie kuriuos girdėjo. Akiniai, kurie buvo padirbti kito, bet kuris nenorėjo suteikti žinios apie juos, tapo Spinos padirbti ir išdalinti su linksma ir maloninga širdimi".

Taigi tie privedžiojimai liūdi, kad akiniai pradeda savo genealogiją nuo tų dviejų vyrų. Platinosi akiniai labai palengva. Kliūtis buvo didelis brangumas, nes kainuodavo \$45—75. Priegtam vartotojai būdavo išjuokiami ir gydytojai buvo priešingi jų vartojimui. Pirmas atkreipė gilią atidą ant akinių prof. Gordon. Pritarėjų gi jam neatsirado. Tačiau, kaip visokis naudingas dalykas paprastai pergyvena įvairias kliūtis, taip atsitiko ir su akiniais.

Pirmieji akiniai buvo gaubti (convex), tinkami toli matantiems. Įdubusi, t. y., trumparegiams pradėta vartoti tik 16-me šimtmečių. Pirmas šios rūšies akinius nešiojo popiežius Leonas X, kuris buvo labai trumpo regėjimo. Popiežius pasigriebdavo jų važiuodamas medžiotų; jisai sakydavo: "Su akiniais aš geriau matau, negu mano bendrai".

Florencijos palociuje ant sienos kabo paveikslas to popiežiaus, pieštas Rafaeliaus 1517 m. Paveikslas perstato popiežių su įdubusiais akiniais rankoje.

Išdirbimas ir numeravimas akininių stiklų buvo labai netobulas, taipgi pritaikydavo akinius patįs pardavinėtojai, nes per ilgą laiką gydytojai laikė žemiau savo profesijos tokį užsiėmimą.

Nuo antros pusės 19-jo šimtmečio tapo gerai pavarytas darbas pirmyn. Johann Kepler darodė, kad šviesos spinduliai eina nuo daikto ir tampa perlaužti akies žvyzdžio ir lensos*), suteikdami apverstą pavidalą ant retinos**).

*) Lensa yra tai permatoma medžiaga (paprastai stiklas) su išpustu arba įdubusiu paviršiu, taip parengtu, kad šviesos spinduliai, pareidami per lensą permaino savo linkmę, taką, ir gali padidinti arba sumažina daiktus.

***) Retina yra išsiplėtojimas regėjimo nervo akies užpakalyje.

Vėliaus akies anatomija ir fiziologija visokiose smulkmenose padarė milžinišką progresą, kas buvo atlikta labiausiai pasidėkavojant darbams Donderio ir Helmholzo, kuris atrado trumparegystės ir toli matymo priežastį. Vienok buvo patėmyta, kad nekurius silpnos akys negalėjo būti pagelbėjamos nė įdubusiais, nė gaubtais akiniais. Young atrado tam priežastį — nelygume išsilenkimo žvyzdžio; tokį stovį jis pavadino astigmatizmu.

Lensos pirmiau buvo tekinamos iš brangakmenio beriliaus, nuo kurio žodžio paėjo ir vokiškas pavadinimas akinių Brillen. Tik vėliaus pradėjo vartoti tam siekiui stiklą.

Atradimas Helmholzo mokslisko įrankio, vadinamo ophthalmoskopu, suteikė gydytojams progą matyti akies vidų. Su pagelba to paties įrankio galima nuspręsti persilaužimą spindulių ir taipgi atrasti išsilenkimą žvyzdžio įvairiose jo vietose ir tokiu būdu iširti astigmatizmą.

Akies lense turi ypatingas gaubtis ir susiluosuoti. Ta ypatingas yra vadinama akies prisitaikymu. Žiūrint į artumą daiktą, lense gaubiasi, į tolumą — įdumba. Taigi priskiriant akinius, gydytojui buvo nekurius keblumas prisitaikymo akies dėlei. Jam pagelbon pribuvo chemija. Su pagelba nekurių vaistų, alkaloidų, raumenįs, gimdanti prisitaikymą akies, esti paraližuojami trumpam laikui. Tuo keliu tampa prašalintas keblumas, paeinant iš akies prisitaikymo. Pasigriebiant tų visų įrankių ir metodų, spindulių persilaužimas gali būti teisingai nuspręstas, ir, imant atidon ryšį tarp galios prisitaikymo ir paciento metų, gydytojas mokslisku būdu daro akinių paskyrimą.

Pranas Gudas.

Iš Lietuvos.

Vilnius.

IV-sis visuotinas Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimas Vilniuje, liepos 12 (25)-16 (29) d. 1910 m.

L. M. Draugijos biblioteka praėjusiais metais gavo 3545 veikalus 3856 tomuose. Didžiausias dovanas Draugija gavo iš: Lietuvių Susivienijimo Amerikoje — 823 veik., užsienių lietuvių moksleivių "Sandoros" Draugijos — 340 v., prof. Ed. Volterio — 308 v. (519 tom.), J. Višinskienės — 111 (125 t.), "Litvos" redakcijos — 102 (117 t.), K. Būgos (72 t.), Sil. Baltramaičio — 60 (95 t.), Al. Purickio — 59 (98 t.).

Už M. Draugijos pinigus pirka tikrai 1 veikalas dviem tomam.

Draugijos biblioteka buvo atvira paskirtomis valandomis kasdieną. Ja naudojosi 31 žmogus, kurie buvo pasiėmę namo skaityti 328 veikalus, neminint tų, kuriuos jie skaitė vietoje.

Archyvan pereinamais metais gauta beveik visus likusius vysk. A. Baranauskio, kun. Kairio, Ažukalnio (Zagorskio), Ant. Klemento rankraščius ir iš kun. Tumo daugelį dokumentų apie kun. Cipr. Niezabi-

tovskj. Draugijos archyvu naudojosi 5 žmonės, tarp jų Helsingforso universiteto docentas, d-ras Niemi, kursai sunaudojo visas rankraščiuose esančias dainas, patarles ir burtus, kad sulyginus jas su Suomų dainomis ir kita folkloro medžiaga.

Medžiaga Muziejui per praėjusius metus taipgi žymiai padidėjo įvairiomis aukomis. Užvis skaitlingas dovanas gauta iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kurs Draugijai atsiuntė visus etnografijos daiktus, buvusius Paryžiaus parodoje 1900 m. pastatytus.

Antropologijos skyrius pasidaugino d-ro Basanavičiaus iškasenomis, rastomis Raginėnų, Plaučiškių, Pakalniškių milžinkapiuose (Pan. apskr.) ir Šeimyniškių bei Švedasų, "Taurakalnio" kapinėse (Ūkm. ap.). Rasta apie 80 lietuvių kaukolių, gyvenusių XIV-XVII amžiuose, drauge su inkapėmis.

Archaiologijos rinkiniai pasidaugino įvairiais žalvario ir geležies daiktais, kuriuos M. Dr-jos Komitetas, pirkė iš J. Zabernio (už 33 r.). Šitos iškasenos rasta Kiauleikių laukų kapuose su degintais lavonais. Jos paeina iš VII-IX amžių.

(Iš "Vilties").

Girdėjome, jogei šių metų pabaigoj išeisianti pagaliai Lietuvių Kalbos Gramatika, surengta Jablonskio, Bugos, Šlapelio ir kt. Pirmiau pasirodysiant I sątaikos dalis, o kitais metais kita jos dalis ir etimologija. — Lauksime, bet baugu, kad ir šiuo kartų neapsiviltume.

Šiauliai.

Keletas lietuvių-iševių, grįždami iš Amerikos, išsimainė New Yorko banke pinigus, gavę iš ten vietoje Amerikos pinigų rusiškuosiuosius. Atsivežę juos čionai Lietuvon, norėjo iškeisti Šiaulių pinigynė, bet čia jų tuos pinigus atėmė, išdavę tik kvitus, juos pačius gi perdavė tardytojui: mat, tie pinigai pasirodė išplėšti per Tifliso banko ekspropriaciją, kur buvo išvogta arti 700 tūkst. rublių. Negalėdami tų pinigų Rusijoje išleisti, plėšikai iškaišiojo juos po užsienių bankus. Dabar dėl tų pinigų jau suimta du žmogus, iš kurių dviejų jau atimta 1500 rub. tokių pinigų: iš jų vienas dargi patsai abejodamas, ar ir jo nebus bent vogtieji pinigai, atsinešė parodyti pinigynan, kur ir persitikrino, kad taip, nustojęs pinigų ir pats kalėjimui pakliuvęs. Juos, matomai, tardys dėlei paties išplėšimo ir jeigu kaip, gabens dar į Tiflisą dėlei tardymo, jeigu iš karto neišsiteisins. Tik greičiausia, kad tardytojas paleis juos, ypač, kad toksai atsitikimas vėl atsikartojo su kitais jau žmonėmis, tame pačiame banke mainiusiais pinigais. Blogiausia gi tai, kad nukentėjusieji nustos savo sunkiai uždirbtųjų pinigų, kadangi vargu bus prirodyti, kad tikrai tie, o ne kiti pinigai išmainyti Amerikos banke ir bankas atlyginti nelabai norės.

Gk.

(Iš "Lietuvos Žinių").

Garleva.

Mariamp. pav. Senąjį vaitą pašalinus, išrinkta naujas vaitas, kursai, kaipo menko mokslo žmogus,

tuoju pakliuvo savo raštininko globon, kuri sulyg šiol jam naudos neatgabeno. Nežinia, iš kur buvo pirta, kad liepos 26 (rugpiūčio 8) dieną turėjęs per Garlevą pervažiuoti gubernatorius. Raštininkas su naujai iškeptnoju vaitu susitarę ir davę padaryt Kaune medinę su parašu torielką už 7 rublius, iškepę bandutę duonos, susikvietę beveik visus "šaltyšius", susitarę laukia atvažiuojant gubernatoriaus ir pavaišinsią jį duona ir druska. Valsčiauo viršaitis su tuntu "šaltyšių" niekeno neverčiami visą dieną laukę "augštojo" svečio šalyje plento prie kryžiaus, stovėdami ir gulėdami — ir nesulaukę namon išsiskirstė, it musę kandę. Jei viršaičio pareiga gali būti savo "načalstava" sutikti ir vaišinti, tai jis turėtų nors tiek žinot, kad jokiuose įstatymuose nėra, jog jis turįs teisę varyt "šaltyšius" gubernatoriaus pasitikti ir juos nuo darbų atitraukti. Anaiptoll! Už darbų sutrukdymą žmonės turi pilną teisę reikalauti iš vaito su raštininku užmokesnio, taipogi valsčius privalo prižiūrėti, kad toji medinė torielka būtų ir jųjų dviejų pinigais apmokėta.

(Iš "Liet. Ūk.")

Vabalninkas.

Panev. ap. Čypėnų valsčiaus raštinėje 4 birželio d. pavelyjimu žemiečių viršininko Orlovskio, paremtu paliepiu Kauno gubernijinės tarybos, buvo sušaukta visuotina valsčiaus rinktinių sueiga apsvaryti priėmimą į tąjį valsčių norinčiųjų prisidėti kaimynų Stumbriškio valsč.: Bedelių, Trasykių ir Viktoriškių kaimų. Didžiama balsų: 40 prieš 37 nutarta: nepriimti minėtųjų kaimų į savo valsčių. Anie kaimiečiai neatsilankė su bent keturiomis bačkutėmis alaus, keletu bonkučių degtinės. Minėtieji 40 balsų, tarp kurių buvo ir net vienas teisėjas, vienbalsiai to reikalavo. Prie sutinkančiųjų prigulėjo visa valsčiaus valdyba: vaitas, 13 seniūnų ir kasininkas su keletu blaivių rinktinių. Pasirodo, kad ir čypėniečius, kitą kart gana pasižymėjusius įvairiais pažangiais nutarimais, alumi ir degtine galima pakampiais pavedžioti ir viską padaryti. Iš priėmimo minėtųjų kaimų į savo valsčių būtų vien tik nauda buvusi: mažesni valsčiaus mokesniai bebūtų reikėję mokėti. Liūdna.

Atsilankęs.

(Iš "Vilties.")

Lietuviai Amerikoje.

Bridgeport, Conn.

Liūdna labai, kad vietiniai lietuviai ir vėl liko be dvasiško vadovo. Sunku suprasti, katrų yra kalčia: ar parapijonų, ar dvasiškų vadovų, kad į tokį trumpą laiką net trys kunigai parėjo. Dabar čia St. Bonaventuros kolegijos stud. K. Vaičaitis atlieka lietuviškus bažnytinius reikalus drauge su airių kunigu.

N. N.

Mahanoy City, Pa.

Čionykščiai lietuviai ligšiol per daugelį metų malšiai gyveno; jokių ergelių nebūdavo. Nuo pat pradžių maldingi žmoneliai užmanė pasistatyt sau bažnyčią; laikydavo parapijos susirinkimus, parapijos išrinktas komitetas darė visokias rinkliavas ir išmokėjimus, taip kad nė vienas centas be parapijos žinios negalėjo dingt. Jeigu kartais ir pasitaikė, kad komiteto nariai nugniauzė kelis šimtelius, tai būdavo sušaukia susirinkimą, išrenka kitus geresnius, ir vėl reikalai, kaip ėjo, taip pasiliko gražiai.

Bažnyčia čion pastatyta gana puiki, nekurie sako, verta apie pusantro šimto tūkstančių. Na, žinoma, pradžioje buvo didelės paskolos užtrauktos; tat, kad nereikėtų bankoms didelių palūky mokėt, patįs maldingi parapijonai dėjo savo kruvinai uždirbtus centus į parapijos kasą, be jokių palūky ir mokėjo parapijos skolas tais pinigais; kaip senesni parapijonai sako, buvę apie \$20,000 žmonių pinigų pas parapijos kasininką padėta; jais bankoms mokėta parapijos skolos.

Dešimtis metų atgal, jeigu kuris išdrįso parapijonams pasakyt, kad jie neišmintingai daro, patįs save skriausdami, o skubindami skolas mokėt už ne savo mūrus, tai tokis žmogus negalėjo Mahanoy City nė padų pasišildyt, buvo paskaitytas už didžiausią tikėjimo priešą.

Bet kaip aš nusistebėjau dabar, kada išnetyčių užklydau rugp. 23 į parapijos susirinkimą ir atradau tokių įtariamų tikėjimo priešų pilną salę ir tai daugiausiai senesnių parapijonų. Mat ir čionai antvyskupas parapijonus patraukė prieš teismą už tai, kad nepaklausė jo paliepiu per vietinį kunigą. Antvyskupio įsakymas buvo toks: kunigas vienas turi visą parapiją valdyt, rinkt nuo parapijonų mokestis, nemažiau kaip po 6 dol. metams, — nežiūrint, ar senas išsimokėjęs parapijonas, ar tik-ką pribuvęs; už krikštus, šliūbus, palaidojimus etc. paskirtos augštos kainos; uždrausta laikyt parapijos susirinkimus ir liepta panaikinti komitetą; vienas tik kunigas turi tiesą rinkt pinigus ir daryt išmokėjimus.

Žinoma, maldingi Mahanoyaus žmoneliai tuom labai užgauti; taigi šaukia parapijos susirinkimus ir tariasi su antvyskupu bylinėtis už bažnyčią. Jis gi tiesiog besąžiningai sako, kad lietuvių rūpesčiu pastatyta bažnyčia ėsanti jo savastis, ir jis galįs daryt su savo savasčia, kaip jam patinka. Kadangi parapijonai gerumu neklauso jo paliepiu, tai pareikalavo nuo apskričio teismo, kad tasai uždraustų parapijonams kištis į jo reikalus, bet teismas neišdavė reikalavimo "injunction", tik paskyrė 5tą rugsėjo dalyko nagrinėjimui, ir jeigu teismas pripažins, kad tai vyskupo nuosavybė lietuvių pinigais pastatyta bažnyčia, tai, be abejonės, prisakys parapijonams nesikišt į ne savo reikalus, o jeigu pripažins parapijonams jų savastį, tai, menama, kils daugiau triukšmo, nes vyskupas gali atimt kunigą, o maldingi mahanoyiečiai, be kunigo negalėdami apsieit, turės dar nemaža ergelių ir toliau.

Diduma parapijonų tvirtai laikosi; tik keletas užsimerkelių pasitaisę su kūnu ir siela pasiduot airiui.

A. B. Strimaitis.

Grand Rapids, Mich.

Rugpjūčio 22 miestas parengė apvaikščiojimą 60 metų sukaktuvių įrengimo "Namų gero velyjimo" (?). Išskilmėje dalyvavo visos draugovės. Parodos tęsėsi visą savaitę. Didžiausia jų buvo ketvergė, rugpj. 25, kada nė viena dirbtuvė nedirbo. Paroda prasidėjo 3 val. po piet; maršuota gatvėmis: West Bridge, Canal ir Monroe.

Paroda susidėjo iš įvairių pramonininkų ir visokių svetimtaučių draugysčių. Lietuviai, kuriuos miesto majoras užkvietė, irgi dalyvavo uniformais pasipuošę. Lietuviai turėjo perstatytus 45 kareivius, Vytautą ir du generalus; visi buvo raiti. Nešta tautiška vėluva; vežimas, papuoštas gėlėmis, buvo pilnas merginų lietuvaičių. Iš pusės publikos, gatvėsaliais stovinčios, matėsi užsiganėdinimas ir girdėjosi gausus delnų plojimas. "Lithuanian parade!" nesų linksmi praskambėjo.

Lituviai gavo žiūrą dovaną (prize). Lenkų buvo trisysk tiek, bet jie negavo jokios dovanos. Grand Rapids lietuviai dar tik šįmet pasirodė, kad yra lietuviais, o ne lenkais.

Jonas Besasparis.

Iš Suvienytų Valstijų.

Tai tikras Roosevelt.

Springfield, rugpj. 27. — Organas "Republican" sako, kad reikia stebėtis, kaip daug žmonių dar vis nesupranta Roosevelto politikos; ėsą, tai jieškotojas populiarškumo, kurio siekiui jis ir dabar bloškiasi vakaruosna su prakalbomis, be perstojo rėkdamas prieš "bosus", bet aišku, kad Roosevelt, kariaudamas su mažais bosais, stengiasi pakliūti į didžiuosius bosus ir tapti šalies diktatoriumi.

Roosevelt yra kaltinamas už jo nedraugiškus pasielgimus su Taftu, o Taftas kaltinamas už nusilenkimą prieš Rooseveltą.

Dar permaža varžymų ateiviams.

Komisijonierius D. J. Keefe, pasiūstas iš Washingtono rytinių imigracijos stočių apžiūrėtu, sugrįžęs atgal išsitarė, kad dabar jis pamatęs geriau, negu kada pirmiausia, jog reikia statyti didesni reikalavimai ateiviams. Sulyg jo, turėtų būt įleidžiami šion šalin tik tai "visai" sveiki ir taip gerai fiziškai subudavoti, kad negalėtų pabloginti veislės amerikony, su kuriais bent dalis ateivių juk turės susiliėti.

Riaušės New Bedforde.

New Bedford, rugpj. 26. — Sustraikavo mūrininkai. Pakėlus jiems riaušes, prisistatė policija ir gausiai apdalino straikerius buožėmis. Labai daug sužeista. 18 darbininkų suareštuota. Sako, kad

straikas kilęs dėlto, kad buvo priimama prie namų statymo darbų neprigulintieji prie junijos darbininkai.

Straikeriai padavė darbdaviams išlygas, reikalaujami 25 c. į valandą ir 8 val. dienos darbo. Pirmągi dieninis jų uždarbis buvo \$1,50. Darbdaviai jokių išlygų nepriima.

Rubsiuvių straikas užbaigta

New York, rugpj. 27. — Prieta prie santaikos tarp darbdavių ir 70,000 rūbsiūvių. Aleksandras Block, pirmininkas komiteto darymui tarybų su darbdaviais, sako, jog tai didžiausias junijinio darbo laimikis.

Užmokestis bus nuspręsta tam tikros neutrališkos komisijos ir bus priimta abiejų pusių, t.y., darbdavių ir darbininkų. Busią sutrumpinta darbo valandos, pakelta mokestis ir pagerinta sanitariškos sąlygos dirbtuvėse. Darbdaviai tačiaus pasilieka sau tiesą priimdinėti darbininkus, nors prižada versti juos visus prie junijos.

Straikerių riaušės.

Columbus, O., rugpj. 30. — Suareštuota 39 asmenų, dalyvavusieji riaušėsi, pakeltose straikuojančių gatvekarinių darbininkų. Straikeriai mėgino dinamitu suardyti karą; nepavykus tam, susirinkę pradėjo mėtyti akmenis į visus praeinančius karus ir į policiją. Pašaukta milicija, kuri davė keletą šūvių į orą, o po tam pradėjo buožėmis skaldyti makuales straikeriams, kurie gynėsi plytomis, akmenimis etc. Įsikirščiaavę tvarkdariai net ir savųjų negalėjo išskirti, taip kad pora ir jų sėbrų paragavo policijos pagaliuko.

Straikuojančiųjų komitetas pasiuntė gubernatoriui Harmonui prašymą, kad jis padėtų straikeriams jų tarybose su kompanija.

Nauja dangaus kunų teorija.

San Francisco, rugpj. 27. — Prof. T. J. J. See, direktorius astronomiškos jureivių observatorijos ant Marealos apsigarsino prieš Materijalistų Sanjungą, užbaigęs savo ištyrinėjimus kas link pasaulinės, kosmiškos, evoliucijos, kuriai jis pašventė 10 metų. Nauja jo teorija apie žvaigždžių pasaulį turėsianti būt tobulesnė už visas teorijas lyg šiol apgarsintas. Jis sako, atradęs, kad nebulų (debeselių) susirinkimas toli nuo paukščių kelio, linkui jo polių, yra pasekmė atstumiančios spėkos, kuri varo smulkes kosmiškas dulkes, atitrauktas nuo žvaigždžių, į neapsakomąjį tolį. Prof. T. J. J. See tiki, kad kai kurios planetos yra apgyventos mąstančių ėsybių.

Mirė garsus filosofas.

Chocorua, N. H., rugpj. 26. — Čia pasimirė garsus ne tik tai Amerikoje, bet ir visame pasaulyje filosofas, William James. Jis įgijo didelę garbę už savo psichologiškus veikalus, buvo sąnariu įvairių Amerikos ir Europos akademijų ir moksliškų draugijų. James'o filosofija taikoma prie praktiško, reališko, kas-

dieninio gyvenimo. James ilgus metus buvo Harvardo Universiteto profesoriumi ir buvo studentų labai mylimas, kaip auklėtojas ir kaip žmogus.

Nusižudo milijonierius.

New York, rugp. 30. — Milijonierius Sol J. Hirsch, audžiamųjų dirbtuvių savininkas Chicagoje, atėmė sau gyvastį, perjovęs sau gerklę skustuvu. Mena, kad silpnas sveikatos stovis pastumė jo prie to darbo. Hirsch buvo ką-tik sugrįžęs iš Europos, kur jis jieškojo sveikatos.

Padegėjas.

Boston, Mass. Suareštuota tulas Keefe už padegėjystę. Laike tardymo jis prisipažino, kad trumpame laike padegęs šešis namus; pasakė, kad, kaip tik įsigeriaš, negalys susilaikyti nuo padegimo. Per savo paties padarytus gaisrus jis atsižymėdavo nepaprastu uolumu kitų turto gelbėjime.

Sutartis užmušti moterį už \$612.

Providence. — Kokis-tai Schmitt apskundė tulą Augustą Freidricks ir jo pačią, reikalaujamas sugrąžinti \$612. Paklaustas Freidricks, už ką jis paėmė \$612 nuo Schmitt, atsakė, kad tai jis gavo pinigų, užverdamas su Schmittu kontraktą užmušti pastarojo pacią.

“Ar jūs užmušėte ją?” paklausė teisdarys.

“Ne, aš jos neužmušiau”, atsakė Freidricks.

“Ta kam jūs paėmėte nuo jo pinigų?” vėl klausė teisėjas.

“Gerai, aš jau galvoju apie tai”, atsakė Freidricks.

Bažnyčių Suv. Val. statistika.

Washington, rugp. 29. — Sulyg valdiškos statistikos, Suv. Valst. 1906 m. buvo 164,820 krikščioniškų tikėjimų kunigų ir 1084 rabinų. Vidutinė alga buvo \$663 metams. 1906 m. visa dvasiškijos alga buvo \$69, 667,587. Augščiausia alga buvo \$18,000. Keliolika dvasiškųjų gavo nuo \$5,000 iki \$15,000.

Įvairių tikėjimų kunigai miestuose su apie 300,000 gyventojų gavo sekančias metines algas:

\$1793, baptistų kun.; \$1938, congregacionalistų kun.; \$1842, metodistų kun.; \$2450, protestonų kun.; \$1873, protestonų episkopalų kun.; \$1938, episkopalų reformuotų kun.; \$684, katalikų kun.; \$1491, žydų rabinai ir \$234. krikščioniško mokslo kun.

Viso gavo: \$16.150,000, metodistų kunigai; \$10.423,000, baptistų kun.; \$7.610,000, presbiterijonų k., \$6.779,000, katalikų kun.; \$4.887,000, episkopalų k.; \$1.682,000, reformuotų episkopalų kun. ir \$4.154,000, kongregacionalistų kun.

Aprokuojama, kad šiais metais kunigų algos bus \$100.000,000 ir kad bažnytinių dalykų aprūpinimas prekiuos \$200.000,000.

Iš visur.

Kanada gelbėja ateivius.

Ottawa, rugp. 24. — Kanados valdžia, kuri taipgi nuo ateivių reikalavo parodyti parodyti apleidžiant garlaivį po \$25,00, sulyg Anglijos padavadyjimų, perstojo to reikalavus nuo žmonių, atkeliaujančių šeimynomis ir nuo tų, kurie žinojo kokį amatą, kuris jiems galėjo užtikrinti pragyvenimą. Paskiaus pradėta įleidinėti visas ypatas, kurių padėjimas rodė, kad nereiks šaliai jų maitinti savo iškaščiais. Prie tų palengvinimų padarymo davė didį pastumėjimą Dominion anglų kompanijos straikas, kada į vietą straikuojančių reikalauta nauji darbininkai.

Nereikia Japonijai Philipinų.

M. Zumoto, buvęs redaktorius Tokio Times, dabar Rytiečių biuro direktorius New Yorke, atvažiavęs iš Japonijos pasakė, kad japonai nenorį Philipinų salų, nėra negalėtų jokios naudos iš to turėti; kaip savo nepasekmių pavyzdį, nurodė Formozą, kur nuolat reikėjo užlaikyti didelius kariumenės skaitlius, kad malšinti maištingus tengimius.

Ispanija ir Rymas.

Kardinolas Merry Del Val, laike audijencijos su atstovaujančiu Ispanijos reikalus markizu de Gonzales, pasakė, kad veltų būtų laukti atnaujinimo Rymo ir Ispanijos diplomatiškų susinešimų, jeigu Canalejas neatsiimtų atgal įsakymų priešingų katalikų, vienolynų reikalams; Vatikanas nedarysiąs jokio žingsnio nė atgal, nė pirmyn ir paliekąs Ispanijos katalikams ir valdžiai sutvarkyti savo dalykus. Sakoma, kad Canalejas savo paskutiniame rašte į Vatikaną pasirodo dar aštresniu, negu pirmiaus. Kardinolas tikrino, kad jokių nesusipratimų tarp Rymo ir Portugalijos nebuvę, esą tai neteisingos paskalos.

Portugalija laukia sukilimo.

Lisabona. Nežiūrint ant to, kad kardinolas Merry Del Val tvirtina, būk viskas yra gerai tarp Portugalijos ir Rymo, galima abejoti apie tai, nes per rinkimus valdžia iš visų pusių apturėjo pranešimus apie katalikų neužsiganėdinimą liberališka Ispanijos politika; taigi ir dabar dar laukiama daugelyje vietų to neužsiganėdinimo apsireiškimo atvirame katalikų sukilime.

Valdžia prirengė kariumenę gresiamo sukilimo uždusinimui. Kareiviški laivai išsiuntinėta po visus uostus su tuo pačiu mieriu. Randas stropiai cenzūruoja telegramas ir laikraščius, idant kitur neišneštų žinių apie naminius nesmagumus. Užtat žinios gautama tiktai nuo tų, kuriems pasiseka slapta pereiti Portugalijos rubežių.

Sukėlė prieš save vokiečius.

Keletas dienų atgal kaizeris Vilius II laikė prakalbą Karaliaučiuje. Toje prakalboje kliudė ir klausimą apie karalių “dieviškas tiesas” ir, kaip vienas iš dieviškų tiesų nešiotųjų, pasigyrė, kad Dievas suteikęs

jį Vokietijos labui; girdi, ne kokiems ten reichstagams arba parlamentams, ar žmonėms už mano karaliavi-
mą ačiu, bet Dievui, pastačiusiam mane valdyti vo-
kiečius. Pertatai neklausysiu jokių maišadarių ir
socialistų pašnabzdų, bet elgsiuos savo valia.

Ta paikiška kaizerio prakalba sukėlė prieš jį ku-
ne visus Vokietijos luomus, išimant nedidelį didžiųjų
žemės valdytojų skaitlių. Piliečiai baisiai užgauti
Viliaus nuomonėmis, kuriose taip ir žeria akisna ne-
paisymas ir panieka žmonių. Vienas kareiviškas or-
gasas sako: "Kam imperatoriui reikėtų dabartinia-
me laike pabrėžti savo valdymą iš dievo malonės ir iš
savo paties tiesų, kuomet tas galės tikrai sustiprinti
priešmonarchinį judėjimą, taip kad ir geri monarchis-
tai galės atsidurti tragiškuose santykiuose su savo
valdonu?"

Revoliucijinis suokaltis Indijoj.

London, rugp. 27. — Gauta žinia apie naują
suokaltį prieš Anglijos viešpatavimą. Tame suokal-
byje nužiūrėta ir suimta jau 72 įžymių Indijos tautie-
čių vadų. Susekta gana didelė slapta ginklų dirbtu-
vė. Suokaltio veikimai turėjo prasidėti vienu laiku
įvairiose vietose.

Nedaleidžia lygybės.

Roma, rugp. 30. — Popiežius liepė panaikinti
Sillon draugystę Francūzijoj; ta draugystė susitvėrė
iš daleidimo popiežiaus Leono XIII; į ją prigulėjo
jauni katalikai. Draugystės siekis buvo darbuotis
tarp liaudies, sutaikant ją su bažnyčia. Draugija
buvo maž-daug demokratiška ir garsino lygybę, kam
popiežius ir nepritaria. Jis sako, kad demokratija
tai esanti klaidinga svajonė apie žmonių lygybę, kuri
yra priešinga gamtos principams ir kuri gimdo už-
vydėjimą ir ardo draugijos tvarką.

Toliaus popiežius sako, kad bažnyčios užduotis
perspėti netinkamas organizacijas ir įvykdyti tvarką
tenai, kur ją išgriauna revoliucionieriai bei naujų idė-
jų gaudytojai, kas, girdi, tikrai bažnyčiai galima do-
rai atlikti. Persergima prieš modernizmą taipgi.

Amerikonai reikalauja perdaug.

Paryžius, rugp. 29. — Francūzijos pramonininkai
pakėlė užmetinėjimus Amerikai, su kurios pada-
vadyjimais apie prekių įvežimą negalima joku būdu
susitaikyti be blėdies Francūzijos pramonininkams,
kurie norėtų savo išdirbinius siųsti šion šalin. Mat,
Amerika reikalauja, kad jie padėtų paveikslėlius (sam-
palus) visų atvežamųjų dailiųjų išdirbinių, ypatingai
audinių.

Neseniai buvo užsakyta Paryžiuje daug visokių
kaspinių, juostų, išsiuvinėjimų ir šilkų, kurių dabar
francūzai ketina nesiųsti Amerikon, jeigu nebus pa-
naikintas netikęs vaizbai Amerikos reikalavimas.

Rusija ir žydai.

Kaip toli siekia Rusijos biurokratijos persekioji-
mas ir neapykanta link žydų parodo sekantis atsiti-
kimas:

Amerikos pasiuntinys Turkijoje Oscar S. Strauss,
žydas, norėjo pamatyti Petrapilį. Tas pasirodė ne-
galima be tam tikro ministerijos daleidimo, kurio
Strauss turėjo prašyti pirm, negu galėjo svajoti apie
pabuvimą Petro pilyje. Rusų ministerija, vienok, pa-
darė nuolaidą ir apgarsino savo daleidimą, kuris
skamba šiaip: "Vidaus dalykų ministerija daleidžia
Amerikos pasiuntiniui Konstantinopolyje, Oscarui L.
Straussui, kuris išpažįsta žydų tikėjimą, aplankyti
Petrapilį su savo šeimyna."

Socialistai Kopenhagene.

Rugp. 29 d. buvo atidaryta tarptautinis socialis-
tų kongresas su 900 pasiuntinių ir 700 svečių. Ame-
rikos pasiuntinių buvo 30. Pasakyta daug karštų
prakalbų, atiduota entuziastiška pagarba Bebeliui,
socialistų vadui Vokietijos Reichstage. Amerikos
pasiuntiniai stengsis, kad sekantis socialistų kongre-
sas atsibūtų Suv. Valst.

Pasaulinis jurininkų straikas.

Kopenhagen, rugp. 27. — Čia suvažiavo visų
garlaivinių tarnų jureivių junių pasiuntiniai iš Ameri-
kos ir Europos; pasiuntinio nėra tikrai iš Francūzijos.

Nutarė apgarsinti visuotiną, pasaulinį jurių tar-
nų straiką, jeigu didžiosios garlaivinės kompanijos
nepadarys jiems nuolaidų ir neduos junijinėms orga-
nizacijoms didesnių tiesų.

Visuotinas straikas Ispanijoj.

San Sabastian, rugp. 27. — Darbininkų san-
junga mieste Bilboa išdavė atsišaukimą, užkviečiantį
visus Ispanijos darbininkus prie visuotino straiko.
Priežastis to matoma atsisakime darbavijų sutrum-
pinti darbo valandas ir duoti kai-kurias reikalauja-
mas tiesas kalnakasiams. Valdžia jau priėngė ka-
riumenę prie galimų riaušių.

Kolera rugp. 30.

Berlyne susirgo aštuoni ir vienas mirė nuo kole-
ros. Italijaj buvo 24 nauji apsirgimai; mirė 16. Ven-
grijoj irgi patėmyta keletas apsirgimų.

Kolera Rusijoj pradeda mažėti, bet visgi rugp.
29 pačiame Petrapilyje buvo 47 susirgimai, kurių 17
užsibaigė mirtimi. Petrapilio ligonbučiuose sergan-
čių kolera yra 638.

Caras Vokietijoje.

Friedberg, Hesse, rugp. 30. — Pribuvo čionai
caras su 50 ypatų savo svitos. Daugiau negu penki
desėtkai politiškų agentų darbuojasi, idant caras ne-
taptų anarchistų auka. Rusijos slapta policija su-
ėmė du įtariamą anarchistu.

Taikos konferencija Bruxellėje.

Rugp. 30 atidaryta šešiolikta taikos konferencija
su 300 delegatų. Augustas M. F. Beernaert, Belgi-
jos ministeris įžanginėje prakalboje pažymėjo, kad,
nežiūrint į greitą tarptautinės taikos dalykų augimą,
ramumo laike užlaikoma 14,000,000 ginkluotų karei-
vių, kurių užlaikymas prekiuoja pasauliui \$1,000,000
000. Šioje konferencijoje bus apkalbama tarptauti-
nis teismo įsteigimas.

REIKALUOSE

Ar neužkenks Susivienijimui?

Jau nuo kelių metų buvo pakeltas klausimas apie įsteigimą prie Susivienijimo pašelpos skyriaus. Kad pašelpa nelaimėje lietuviams yra reikalingesnė net ir už posmertinę, tai, rodos, to neužginčys nė vienas. Amerikos lietuviai yra daugiausiai prastais darbininkais, kurie taip tankiai, dėl suradimo sau darbo, turi kilnotis iš miesto į miestą, iš valstijos į valstiją. Jie, būdami mažiau apšviestais už amerikonus ir nežinodami vietinės kalbos, visada statomi prie sunkiausių ir pavojingiausių darbų fabrikose, kur mažiau reikia dirbti protiškai, bet labai daug fiziškai. Iš tos priežasties susižeidimai ir visokios ligos lietuvius darbininkus aplanko labai dažnai. Darbininkas, penėtojas didelės šeimos, patekęs į tokią nelaimę, nieko daugiau neturi laukt, kaip tiktai baisios mirties nuo alkio. Tokios tai nelaimės privertė Amerikos lietuvius galvoti apie išradimą būdo tų nelaimių palengvinimui. Ir štai, jie pradeda telktis į kuopeles, pradeda apkalbėti savo blogą padėjimą svetimoj šalyj ir galiausiai pradeda tvirti pašelpines draugystes. Šiądien tokių lietuviškų draugysčių Amerikoje yra jau šimtai.

Nors pašelpinės draugystės ir suteikia nelaimingiems šioki-tokį palengvinimą, tačiau anaipol jos dar nevisus užganėdina. Pašelpinė draugystė gera tik tol, kol darbininkas turi darbą tame mieste, kur toji draugystė gyvuoja. Bet kaip greit netenka darbo ir turi apleisti tą vietą, turi persikirti ir su draugyste.

Iš tos tai priežasties nekurios draugystės bei kuopos ir pakėlė klausimą apie įsteigimą pašelpos skyriaus prie Susivienijimo Lietuvių Amerikos, kuris gyvuoja ant visos Amerikos. Tas atneštų didelę naudą tankiai persikilnojantiems lietuviams, nes tada važiuok, kur nori, o vistiek gali priklausyti prie Susivienijimo ir gauti reikale pašelpą. Bet seimai tą sumanymą praleido pro ausis ir tik iš tos priežasties po 24 seimui tapo užmegztas *Susivienijimas Lietuviškų Pašelpinių Draugysčių*.

Į šitą tai naujai užsimezgsusį Susivienijimą aš noriu čia atkreipti savo atidą. Anaipol nemanau, kad šisai Susivienijimas Paš. Draug. tapo sutvertas su mieriu užkenkti Sus. Liet. Am. Jis susitvėrė, kaip jau augščiau sakiau, tik dėlto, kad pagelbėt persikilnojantiems darbininkams, t. y., kad sąnarys, apleidęs vieną draugystę, nuvažiavęs kitur, galėtų būti priimtas į kitą draugystę be jokio formališko įstojimo ir galėtų būt aprūpintas, atsitikus nelaimei, kaip pilnas sąnarys tos draugystės. Bet štai kame dalykas. Daug yra pašelpinių draugysčių, kurios nepri-

klauso prie SLA., bet moka posmertinę iš savo izdo, tankiausiai 150 dol. Tokiose draugystėse sąnarių mėnesinė duoklė 50 c. Tas pats buvo ligšiol ir tose draugystėse, kurios priklauso prie SLA. Sąnariai mokėdavo ant mėnesio 50c. ir gaudavo iš draugystės pašelpą ligoje, o iš SLA. posmertinę. Susivienijus tokioms pašelpinėms draugystėms, persikelianti sąnariai negalėtų nieko atjausti, nes pas visas draugystes sąlygos vienokios, t. y., įmokėjimai ir išmokėjimai tie patys. Bet štai nauja SLA. konstitucija jau net dusyk pakelia mokesį ant pirmojo skyriaus, t. y. 150 dol. ir paskirsto posmertinę į skyrius. Čia jau ir pasidaro kliūtis. Sąnarys, išstojęs iš nepriklausančios prie SLA. draugystės ir išvažiavęs kitur, nenorės įstot į tokią, kuri prie jo priklauso, nes čia bus didesnės mokesčiai, o nauda ta pati. Antras neparankumas priklausančioms prie SLA. draugystėms bus tame, kad reikės mokėt didelę algą sekretoriui, nes, padalinus posmertinę į skyrius, kuopų sekretorių užduotis pasididins dešimteriopai. Jau dabar draugystėse neatsirasdavo norinčių užimt sekretoriaus vietą nė už 15 dol. per metus ir tik dėlto, kad reikia skirstyt 1) pinigai dėlei siuntimo į Susivienijimą. Draugystės, pristojusios prie Sus. Paš. Dr. Am., jau dabar tą neparankumą mato ir savo susirinkimuose pradeda kelt klausimus, ar ne geriau būtų nuo SLA. atsiskyrus. Taipgi, svarstant SPD. konstituciją, daugumas draugysčių įneša, idant visose draugystėse sulygint ligos benefitą ir posmertinę.

Atsiskyrus pašelpinėms draugystėms, SLA. gal ištikti pavojus. 2) Kiekvienas mato, jog pašelpinės draugystės neša SLA. labai didelę naudą, siųsdamos savo pasiuntinius į seimus, užlaikydamos sekretorius, apmokėdamos svetaines už kuopų susirinkimus ir tt. Negana to, jos tankiai prigelbsti užsilaikyt tokioms SLA. kuopoms, kurios gyvuoja be pašelpinių draugysčių. Paveizdan, 32 kuopa Sus. gal jau būtų seniai pakrikus, jeigu ją netvarkytų 33 kuopa, t. y., DLK. Vytauto draugystė So. Bostone. Nepriradinėsiu čia visų užsitarnavimų Susivienijimui pašelpinių draugysčių, tik pasakysiu tiek, kad atsiskyrus pašelpinėms draugystėms nuo SLA., pastarasis galima sakyti, nustotų taip puikiai egzistavęs, o gal ir visiškai nusilpnėtų, nes kuopos be draugysčių negalėtų gyvuot, kadangi joms prisieitų samdyt svetaines susirinkimams ir apmokėt sekretoriams.

3) Taigi pasistengkim nors dabar šį klausimą nuodugnai apsvarstyt, kad paskui nebūt pervėlu. Ypatingai jūs, vadai pašelpinių draugysčių, kurie sykiu esate vadais ir SLA., apsižiūrėkit, kad tvėrdami naują Susivienijimą, nesugriaumėt seną....

J. Neviackas.

1) Todėl gali prigulėti prie pirmojo skyriaus, ir visi lygiai mokės.

2) Pavojaus nestatykite dabar; kada bus SLA. nauja konstitucija veikmėje ir geriaus su ją nariai apsipazins, tąsyk ir SLA. kuopos galės turėti ligoj pašelpos skyrių, kaip kad turi lenkai ir kiti. Tik, mel-

džiamieji, nežiūrėkite į tą konstituciją su tokiu išgaščiū ir baugumu.

3) Dabar rodos vos 10% yra kuopų prie draugysčių, tai kaip kuopos užsimoka? yra tai silpnas privedimas; 90% yra kuopos patvaldės, kurios užsimoka visas joms prigulinčias lėšas ir delegatus išsiunčia į seimą.

M. J. Damijonaitis,

Ankščiau tai geriau.

Pasirodžius "Tėvynėje" SLA. naujos konstitucijos projektui, kilo tarp SLA. narių daug triukšmo; vieni manė priimti, kiti pataisyti, tretį visai atmesti, bet artinantis 25 seimui, aprimo, tikėdamiesi, kad seimas išriš galutinai šį klausimą ir suteiks žinutes apie tai, ką mūsų gerbiamos organizacijos atstovai nuveikė mūsų labai bei Susivienijimo gerovei.

Praslinko kelios savaitės ir kuopų bertaininiai susirinkimai, o 25 SLA. seimo protokolo visgi nematyt. Ką 25 seimas nuveikė? kokią naują tvarką mes turėsime? Vieni kitiems nieko negalėjo atsakyti. Kuopų susirinkimai, triukšmas: nežino Susivienijimo naujos tvarkos stovio, nežino, koki nauji įstatai, nes nekuri projekto paragrafai, ypatingai, mokesčių lenta — suirutė. Nors kuopų viršininkai stengėsi nuraminti, bet veltų, nes ir patįs abejojo. Kas link naujos tvarkos jokios žinios nėra. Centrališkas sekretorius nors per No. 33 "T". atskaitos ir ramino Susivienijimo narius, bet tas buvo pervėlu, nes žadanti paaiškinimai nedaug ką gelbsti.

Taigi, draugai ir draugės, matome kiek nesmagumų turėjome pakelti šiais metais.

Dabar SLA. nariai, paklauskime mes patįs savęs, ar ne buvo galima minėtų nesmagumų prašalinti? Taip, o štai koku būdu: Seimas, išanksto žinodamas, jog užvedant naują rėdą ir priimant naujus įstatus bus triukšmo, ar nebūtų geriau padaręs, kad būtų paskyres komisiją, kuri būtų rūpinosis apie seimo svarbesnius nutarimus ir kuogreičiausia siuntus į organą. Tokiu būdu tuojau po seimui nariai nors svarbesnius nutarimus jau būtų žinoję, ir, kilus kokiam klausimui, kuopų viršininkai būtų turėję iš ko paduoti paaiškinimus. Kad protokolas organe būtų patilpęs ankščiau, tada jau liepos bertaininiuose susirinkimuose būtų pamatyta būsianti SLA. nauja tvarka, nauji reikalai, nauji įstatai, naujos mokesčiai; būtų buvę lengviaus prašalinti augščiau minėti nesmagumai ir būtų palengvinta triūsas kuopų viršininkams. Taigi, draugai ir draugės SLA., kurie esame užsiėmę koku-nors patarnavimą Susivienijimo labai, stengkimės savo užduotį atlikti be atidėliojimų, o tuom išvengsime daugelio nesmagumų.

Laukiama naujo rėdo, naujų įstatų, kuriais kiekvienas Susivienijimo narys turi būti užinteresuotas. Geistina, kad SLA. Centro Valdyba kuoveikiausiai parūpintų naują konstituciją*) ir suteiktų Susivienijimo nariams, kad būtų galima susipažinti su būsiančia nauja tvarka ir naujais įstatais pirmiausia, negu jie bus galutinai įvykdyti, o kada mes gausim progą su-

sipažinti su naujais reikalais, tada žinosime, kaip yra reikalinga rengtis prie naujo rėdo, tuomet pranyks visi krupčiojimai ir neramumai. Užtat ankščiau tai geriau.

Šis apšnekėjimas buvo SLA. 101 kuopos liepos mėnesio bertaininiame susirinkime.

Vardu 101 kuopos

Jonas Zdanis.

*) Nauja konstitucija jau yra sustatyta ir netrukus bus atspausa. Galbūt, kad apie spalio pradžią bus užbaigta ir kuopoms išsiuntinėta.

M. J. Damijonaitis.

Margumynai.

Darbas ir sveikata.

Yra daugelis būdų, peršamų sveikatos įgyjimui ir jos užlaikymui, bet vienas ir tai geriausias jųjų neužtenkamai yra pabrėžiamas: kad arčiausias kelias prie proto ir kūno sveikatos įgavimo ir josios palaikymo yra pažymėta darbo rūšis.

Kaipo taisyklė, manome, atrasime, kad žmonės, kurie nuolatai serga kūno ligomis lygiai, kaip ir tie, kurie serga dvasios ir doros negalėmis, yra tai žmonės, kurie turi maža darbo arba kurie visai jo neturi.

Ar daug matome pabastų ir valkatų, kurių išžiūra liudytų apie jų gerą fizišką sveikatą? Mes girdime nesiliaujančius turtuolių nusiskundimus apie suirusius nervus, kurių pataisymui išvažinėjama po visas Amerikos ir Europos gydomąsias vietas; nelaimingi, užimti savo nervais, nieko daugiau nepajiegia nė veikti, kaip tiktai mislyti apie juos; o juk labai sunku surasti sergantį nervais žmogų, kuris rąkomis dirba, ypatingai, atvirame ore.

Neužmirštame fakto, kad prie naujų ir painių šiagadininių gyvenimo sąlygų yra darbų gana pavojingų žmogaus gyvenimui. Visuomenės ir valdžios pareiga suprasti ir prašalinti tuos pavojus. Bet, apart pagerinimų ir apsaugos, žmogus, kurs dirba, turi savyje pragumus tų pavojų ir kliučių pergalėjimui; žmonės, kurie dirba, parodo stebuklingą išgalėjimą prisitaikyti prie naujų aplinkybių, įgyti užtektinai stiprumo, kad priešintis toms neprilankioms sąlygoms ir pergalėti jas. Kiekviena padėta pastanga, idant atlikti kokį darbą, duoda stiprybę pakėlimui sunkenybių ir kovai su ligomis.

Jeigu galima čia nurodyti, yra viena ypatinga liga, kuri retai beužpuola dirbantį žmogų, nedarant skirtumo, ar jis fiziškai, ar protiškai dirbtų. Liga, kurią aš turiu mintyje, yra pesimizmas. Kol žmogus turi bent kokį darbą, kuris praryja visą jo mintį ir atidą, jis pasilieka pilnas vilties ir apskritai užganėdintas. Jeigu jis mato gyvenime pikta, kaip didelis tas piktas nebūtų, jis abelnai bus laimingas, jeigu atranda, kad jis pergalė pikta, nors ta pergalė ir labai povalei eitų pirmyn.

Labai tankiai žmogus pradeda būt pavojingu draugijai ir sau tąsyk, kada jis pameta dirbęs arba kada jis pradeda straikuot.

Mano nuomone, nėra kito tokio daikto, kuris taip gerai tarnautų sveikatos siekiams, kaip pasijieškoti sau darbą, kurį jisai arba jinai galėtų atlikti ir būti naudingu kitiems.

Paprastai kasdieniniai darbai ir rūpesčiai normaliose sąlygose yra didelis užsiganėninimo ir laimės šaltinis, o tai sveiko proto ir sveiko kūno ženklas. Geriausias apsaugojimas nuo ligos ir mirties yra geras užsiėmimas, kuris apima visas asmens kūno ir proto spėkas ir visą jojo siekį.

Plati užduotis, didelė rūpestis — tai įkvėpimas. Moteris ar vyras, kuris turi progą būti ryšyje su pasaulio darbo dalimi, yra suradęs ne tikrai sveikatos, bet ir laimės paslaptį.

Alyras.

Vyras ir moteris.

Vienas nemalonių mūsų gadynės apsireiškimų yra varžybos tarp vyrų ir moterų už tiesų lygybę. Tos varžybos, ypatingai iš moterų pusės atsižymi kokiu-tai nesveiku susierzinimu, sujungtu su nemaloniais žodžiais ir kartais papurtinančiomis atakomis, kuriomis šios dienos moteris mėgsta šturmuoti bjauriąją lytį. Iš panašių santykių tarp gražiosios lyties ir vyrų gerų vaisių sunku laukti.

Visi žinome, kad kova gema iš neužsiganėdinimo moteries savo tuomlaikiniu padėjimu; tas matytis ir iš moterų literatūros, kur yra stengiamasi darodyt, kokis menkas sutvėrimėlis yra vyras. Ne naujiena rasti nuomonę, būk vyras laikęs moterį tamsybėje, kad ji negalėtų pamatyti jo menkumo ir užgesinti jo garbės žiburį. Teko man skaityti straipsnį vienos sufragistės, kuri sako, jog, jeigu gamta nebūtų apteikusi moterį tokiu jausmingumu, tai moteris, pasidėkavojant savo tvirtesnei valiai ir nuojiegesniam būdui, būtų įgrūdusi vyrą į pasaulio kampelį; pati gi būtų likusi vyro paliepėja, kaip kad prakilnesnės tautos tampa menkesniųjų valdytojomis; bet, ėsą, ne'ygumas tarp vyro moteries būtų didesnis, negu nelygumas tarp žemesniųjų ir augštesniųjų tautų.

Lai skaitytojas atsako sau, ar tikrai jau moteris yra ant tiek prakilnesnė už vyrą.

Jeigu vyrai praeityje viršininkavo ant moterų, tankiai pasinaudodami savo pirmininkyste, idant varžyti moteries liuosybę, tai šių dienų progresistės, kiek matoma iš jų raštų, anaipol neatsisakytų laikyti sąstuose vyrus, jeigu savo būk tai pirmumo galybe galėtų juos pavergti.

Negali būti žodžio, kad vyras skriaudė moterį; tiesa, kad moteris yra lygi su vyru žmonijos vienutė ir, kaipo tokia, privalėtų turėti lygias su vyru tiesas, kadangi jos rolė pasaulyje lygiai svarbi. Tačiau kovoti su vyru, idant parodyti savo pirmybę ir pavergti vyrą, kaipo žemesnį tverinį, tai reiškia veikti prieš gamtą, kuri apdovanojo kuone visus vyriškos lyties perstatytojus didesne fiziška spėka, o gal ir protiška.

Vyras gali būti didelis mokslinčius ir didelis kvailys, taip ir moteris. Daug lengviau yra sujudinti protą, negu sustiprinti ir praturtinti dorišką žmogaus

prigimtį; taigi dar neseka, kad moteris išvystys augštesnį už vyrus būdą, jeigu joms galima lankyti kolegijas ir universitetus; o iš moterų lenktiniavimo praveršyti vyrus galima laukti to, kad moteris, besistengdamos įgyti vyriškas kokybes, praras savo moteriškas kokybes, kurios yra gamtos suteiktos išskirimui ir pagražinimui moteries. Protiški dviejų lyčių skirtumai gali būti mažesni, nei pirma manyta, bet tie skirtumai visgi egzistuoja ir žmonių giminės kilimas reikalauja, kad tie skirtumai išsivystytų ir pasidarytų dar įzmesni dviejose atskirose lytyse. Mūsų laikų moteris, kovodamos prieš vyrus, užuot tobulinti įgimtas savo lyčiai gerąsias puses, matomai, stengiasi įgyti vyriškas, joms svetimas ypatybes, užmiršdamos, kad moteris nėra tai neišsivystęs vyras, bet esybė skirtinga nuo vyro, esybė, kuri turi lavintis be pamėgdžiojimų vyrams. Užmiršau koksai poetas pasakė, kad, jeigu iš moteries padarytume vyrą, meilė tarp dviejų lyčių turėtų išnykti.

Jei žmonių veislei lemta gyventi ir eiti civilizacijos takais pirmyn, santikiai tarp lyčių neturėtų būt vien tikrai varžybos. Vyras ir moteris nėra sutverti, kad kovoti vienas su kitu, bet kad gelbėti vienas kitą gyvenimo kovoj. Tikrai moteriai žiūrint į vyrą, kaip į papildymą savęs, o vyrui žiūrint į moterį, vėl kaip į papildymą savęs ir nėsant kovos tarp lyčių, gali gyvuoti meilė: jeigu meilė tarp vyro ir moteries dingtų, vargiai moteriai atsimokėtų vyro tiesų įgyjimas.

Kaip vyrui reiktų užsilaikyti iš atžvilgio į šios dienos moteries taktiką? — Jis privalėtų kopti prie augštesnio vyriškumo idealo, parodant savo rimtumą, susiturėjimą ir ramią stiprybę ir pripažįstant, kad moteris nėra tai vyro šešėlis arba jo pageidimų tarnas, bet lygus jam gyvenimo draugas, apdovanotas tam tikromis ypatybėmis ir išgalėmis, būtinomis abelnai žmonijos laimei ir papuošimui. Kai-kurios senovės tautos pripažindavo moterims pranašystės galybę ir dieviškos galės privalumus. Jei šiadien moteris žiūrėtų į save taip, kaip į ją žiūrėjo anie senovės tautų vyrai, tai yra, jeigu jos matytų savyje daugiau dieviškumo, pasaulis turėtų pagerėti.

Kaip matome, tai vyro su moterim kova už pirmybę yra gana apsiaštrinusi. Jos pertraukimui reikalinga suvienytos geriausių vyrų ir geriausių moterų išminties. Ir šuliniai žinių čia negelbės, jeigu ne priartins prie šio klausimo išrišimo geriausi žmonės, su plačiomis visai žmonijai simpatijomis, ir nesuvienys moterų ir vyrų širdžių ir protų viename naudingame žmonijos palaimai darbe.

Jokubas Kazianas.

A. B. Strimaitis.

Cibulskis.

[Tąsa].

Mat, mūs krašte suvisai negirdėt tokių raganių, o tenai, tai jų baisybės. Tiesa, čionai yra tokių, ką gali pagadyti karvei pieną ar

ba arklius užburti, ką gal užtraukti džiova, kaip kad Višpinių Ceras (prūsas) padarydavo; bet tai tokie tik žino, kaip padaryt, o apie atitaisymą nieko neišmano; tokiems tik kailį reikia išdirbti—tai geriausias apsisaugojimas; pakol su tokiu raganium nebūsi geruoju, tai tolaik jisai tau nieko negali kenkti. O jei-gu norėtumei visos apielinkės raganius pamatyti, tai reikia Švento Jono naktį sukurti ugnį ant kryžkelio, kur keturi ar daugiau keliai sueina. Ta ugnis turi būti pakurta, medis į medį betrinant. Tąsyk visi raganiai susirinks. Prie tokios ugnies jie negali iškęsti neatėję, o tada tai galima juos apšventyt arba paženklint, kad raganiai.

Vienok tokiems, kaip Nevidonskis pasakojo arba kaip mūs Cibulskiui, nieko negalima padaryti. Jie yra vyresni ant visų kitų mažiukų raganių.

— Aha, mažiukai. Aš mačiau, kaip Ceras nuko visus malūno sparnus, — atsiliepė Šliužas. Aš tada ganiau pas Kudirką ir mudu su Cakryzu Albertu abudu buvova netoli. Gizelis, mat, paleido malūną per pačią sumą, tai Ceras suvarvalevo kasžin ką tokį vokiškai ar kaip ten.... tik bematant, forc visi keturi sparnai ir nulėkė.

— Taigi aš žinau, kad gali bile ką padaryt ant blėdies, bet pataisyt jie negali, — atkirto Jokūbas.

— Aš sakau, kad su šitais mažiukais raganiais nereikia būt geru, tai tau niėko nepadarys. Nugi mūs arkliai būdavo sukasi ir sukasi, gali tu juos vienomis avizomis šerti — nieko negelbės.

Atėjo sykį tokis ubagas iš užnemunės; pasakė, kad mano arkliai yra užžavėti. Aš klausiu to ubago, ar negalėtų atitaisyti; jisai man sako, kad, jeigu aš daugiau nesusedsiu su tuom žmogum, kuris buvo arklius užbūręs, tai galėsiąs. Aš prižadėjau išpildyti visus jo paliepus. Tai, matot, kad mano arkliai pradėjo atsigauti, nors nesulygintinai prastesniu akseliu šeriami. Pirmiau būdavo užpilsį ēdesio į rindą, tai išsykio būdavo griebia kelis žiupsnius, o paskui atsuka uodegą į rindą ir žiūri, kas per duris ateina. Na, tai reikėjo trumpiau pririšti, kad negalėtų apsisukti. Ot, juk jau mės viską bandėm daryti — niekas negelbėjo, pakol tas ubagas neatitaisė.

— Ar jums, dėdule, pasakė tas ubagas, kas jūs arklius buvo pagadinęs?

— Na tai tau, sakys; tik tiek pasakė, kad ateis žmogus vidutinio ūgio ko-nors pasiskolintų, ir man uždraudė nieko nesakyti, sako, jeigu aš būsiu su juo geru, tai mano arkliams nieko negelbės. Ogi tik nepėjo išeiti ubagas, štai atbizdina Kulikauckis ir prašo, ar negalėčiau paskolint jam druskos. Aš jį nusi-vedžiau į klėtėlę neva druskos: o kad uždariau duris, o kad nusikabinau nuo vagio stirninį (botagas iš odos nupintas ir pritaisytas prie stirnos kojos), o kad ėmiau duoti druskos, tai nuo to laiko nepasirodė mano namuose. Jeigu aš tik būčiau gražumu su juom apsiėjęs, tai ir po šiai dienai būtų mano arkliai turėję džiovas. Tai matot, kokie vaistai gelbėjo.

— Na, tai tas užnemunčikas ir turėjo gerą nosį, — atsiliepė Zakarauckas, — o ar daug tu jam, gaspa-dor, primokėjai?

— Tik penkis auksinus, bet tai tau ne baikos, per tiek metų man arkliai nesisekė.

— O kaip, dėdule, tas ubagas atitaisė tuos arklius? — paklausė Mikas.

— Aš nežinau; tik tiek žinau, kad rūkino kokioms žolėms visas triobas, o arklių rindas liepė su karštu vandeniu iššutinti. Ne tik ką arklius atitaisė, bet ir visas žiūrkes išnaikino. Pamatytum į kokią savaitę, kaip žiūrkes pradėjo kristi; kas rytas, būdavo, randi gulinčią, kaip pančeką tai vienur, tai kitur; dabar gi mūs gyvenime nesiranda jokie žiūrkes. Cibulskis sako, kad tai žiūrkes arkliams neduodavo ēsti; dėlto, girdi, ir arkliai sukdavosi. Sako, kad aš nieko nesuprantas iš moksliskos pusės ir be-reikalo sumušęs Kulikaucką, nēsa, tas ubagas esąs apgavikas. Tegul jis svajoja apie savo mokslą; man jo mokslo nereikia. Aš žinau jų mokslus; nuvažiuoja į Karaliaučių, užsirašo velniui—tai visas mokslas.

— Tai kaip, dėdul, gali ten velniui užsirašyti? — klause Mikas.

— Aš nežinau, bet, kaip man pasakojo Poniškis, tai, ēsą, paguldo į grabą, tam tyčia padirbtą iš stiklo, ir pakabina augštai ore; tai nakties laiku ateina visokios baidyklės, visaip pradeda gązdinti, visokios kirmėlės slankioja apie kūną; atleikia lekiančios kirmėlės ir tiesiai gilia į kaktą, būva ten visa peklos viriausybė, duoda visokius klausymus. Jeigu išlaiko nieko nesakęs per naktį, ant rytojaus susirenka vyriausybė, o randa grabe gulintį, tai paskui jau prisaikina; prie prisiegos klausia, ar jis išsižada krikšto, ar išsižada veido Sutvertojaus ant amžių amžinyjų, ar išsižada Motinos Švenčiausios, ar išsižada Kristaus nukryžiuoto ir Jo žaizdų švenčiausių, ar išsižada savo gimdytojų ir meilės artymo ir daug kitokių dalykų. Kaip atsako ant kiekvieno klausymo, kad išsižada, tai paskui paėmę veda per tam tikras ištaisytas vietas panašias į Jeruzolimos vietas, parodo visas Kristaus kančias ir visus šventuosius ir chorus angelų ir archangelų. Kaip paskui sugrįžta į tą palocių, kur yra sukabintos fotografijos visų užsirašiusių velniui, tai vėl klausia, ar ištikro jis išsižada visų tų dangaus linksmybių ant amžių amžinyjų. Jis turi atsakyti amen. Tada nutraukia jo fotografiją ir pakabina ant sienos, kur vienas sėdi ir sergėja tas fotografijas. Jeigu tik kuris pamislytų, kad jis padarė blogai, norėtų atsiversti prie Dievo, tai tas paveikslas pradeda mainytis. Tas, kuris saugoja, tuojaus perveria fotografiją durtuvu ir pareina galas tam, kuris yra užsirašęs velniui. Juk jūs galite girdėt tankiai tokius atsitikimus, kad sveikas žmogus be ligos tuojaus numiršta, kaip tai yra sakoma, nogla smerčia. Taip mirštantieji, tai ir yra velniui parsidavę. Daugumas velniui parsidavusių gyvena sau tyliai ir niekas jų negali žinoti, pakol juos nogla nepagriebia. Bet mūs Cibulskis, mat, neiškenčia, tai ir kitus visaip dar išjuokia.

[Toliaus bus].

Atsišaukimas į SLA. kuopas.

So. Boston, Mass. Čia pasimirė Uršulė Dambrauckienė liepos 20 d. š. m., palikdama savo vyrą Mykolą Dambraucką su trimis mažais vaikeliais. Uršulė Dambrauckienė prigulėje prie 72 kuopos SLA., o kad truko 9 dienų iki šešių mėnesių nuo prisirašymo, tai iš Susivienijimo posmertinės negalima gauti. Gavau patarimą nuo centro sekretoriaus, kad prašyčiau SLA. narių ir kuopų, kad kas kiek galės iš savo mylistos pagėlbėtų man.

Širdingai meldžiu visų narių ir kuopų, kad suselptumėt, o aš su savo mažais vaikučiais širdingai padėkavosi visiems.

Su guodone,

Mykolas Dambrauckas,

21 Harrison Ave., Extention, Boston, Mass.

Atsišaukimo teisingumą liūdyjame, SLA. 72 kuopos valdyba:

E. Plievokienė, pirm.,

J. Jurgeliunaitė, sekr.

Ar galima "Dievas" rašyti su d?

"Draugas" ir "Saulė", patėmyję, kad "Tėvynės" redakcija sykį ar kitą parašė Dievą su mažąja d, labai pasipiktino. Beje, turiu tarti ačiu "Saulėi", kuri norėjo matyti tame tiktai nekaltą neapsižiūrėjimą; bet aš visai neveliju pasirodyti čia nekaltu — Dievą rašiau su mažąja raide tyčia, o kad taip negalima rašyti, vargiai man kas galės darodyti.

Ypata, kuriai tas žodis ženklina pasaulio Sutvertoją, privalo vartoti didžiąją raidę iš pagarbos, asmuo gi, kuris suriša su žodžiu "dievas" vien tiktai pasaulinės spėkos ir medžiagos prasmę t.y., mano, jog dievas yra tiktai gamtos jėgų pavadinimas įvairių-įvairiausiųose jų apsiereiškimuose, gali naudotis mažąja raide, kaip tai darome, rašydami "gamta", "visata", "pasaulis" ir tt.

Aš, vienok, numanydamas, iš kokio atžvilgio ypata kalba apie dievą, vartoju arba didžiąją, arba mažąją raidę.

K. Vidikas.

Klaidų atitaisymas.

"Tėvynės" No. 33 tilpo klaidingas pranešimas apie pittstoniečius. Sakoma, kad męs nemokame nė susirinkimų vest, nė priderinčiai juose užsilaikyt. Straipsniuko autorius padarė stambią klaidą, išniekindamas mus visus. Gal ir nemokėjo gero apsiėjimo kokios-nors vienos ar kitos draugystės sąnariai, bet primest tamsybę mums visiems yra perdrąsu iš autoriaus pusės. Ar galimas daiktas, kad iš tokio didelio būrio nebūtų ir šiek-tiek apsitrynusių lietuvių? Rasi, tiktai viena Muzikališka Kuopelė, kurią, sulygo paties straipsnio, sutvėręs p. V. Strygas iš Philadelphijos, nebuvo išsilavinusi vedime susirinkimų ir apsiėjimuose.

Beje, pranešta, kad Muz. Kuop. susitvėrusi iš 20 sąnarių, tuo tarpu kaip į ją priguli 25. O jokios L. M. K. p. Strygas visai nesutvėrė; jis tiktai atėjo į tos kuopelės susirinkimą ir paskui pradėjo ką-tai aiškinti apie LMK., bet nieko tokio svarbaus nebuvo jo pasakyta, kad būtų galima į laikraštį siųsti.

Mūsų susirinkiman kiekvienam galima buvo ateiti ir atsisėsti, taigi ne dyvai, kad koks pašalinis galėjo ir su kepure atsisėsti prie stalo salėje. Jeigu straipsnio autorius teisybę rašė, kam jam reikėjo slėpti savo vardą? Ar tiktai ne jis pats apie save ir parašė? Tai būtų ištikro gėda taip neteisingai save išsigirti, o visus pittstoniečius taip žemai pastatyti, gal dėl vienos-kitos ypotos neatsakončio pasielgimo. Kaip skaitai laikraštyje, tai rodos, kad tuo laiku būta Pittstone didelių prakalbų ir nemažo sujudimo, tuo tarpu pittstoniečiai, kurie, tiesą pasakius labai mėgsta prakalbų klausytis, nieko ir nežinojo, kad tai, ačiu geriamam svečiui iš Philadelphijos, turėjo pas save tokius didelius laikus ir prakalbas.

Gaila, kad tokie korespondentai klaidina ir erzina žmonės savo melagystėmis.

P. Mozuras.

Bendradarbiams.

Netinkamus laikraščiu raštus į dvi savaitę nuo dienos jų gavimo sunaikiname, jei autoriai neatsišaukia.

Redakcijos atsakymai.

M. K. Petrauskui. Gaila, kad Tamistą taip skriaudžia, bet straipsnis ilgas, neaiškus, vietomis negalima perskaityti, šneka apie paprastus kasdienesius atsitikimus. Netinka.

Senam Kudikiui. Puikios Tamistos eilėse mintys, bet eilių apdirbimas persilpnas; negalima sunaudot.

Kleveliui. Jūsų žinutė pasivėlino.

Nauji raštai.

ŠVENTOSIOS MISZIOS. Jų reikšmė, nauda ir ceremonijos. Parašė kun. J. Laukaitis pagal F. Cozelio ir A. Reinerso. Išleista Šaltinio Redakcijos lėšomis, kaipo "Šaltinio" priedas. Pysl. 157.

Nuo administracijos.

Permainanti antrašus. Permainydamas antrašą, prisiųsk seną ir naują antrašą, teipgi drauge kuopos numerį, kokioj kuopoj priguli, beko antrašas nebus mainomas.

Apskelbimai turi but apmokami iš kalno.

Pajieškojimai, baliai, piknikai, prakalbos turi but apmokami: 50c. už vieną kartą, 75c. už du, \$1.00 už tris kartus. Dovanai talpinasi tiktai SLA. kuopų susirinkimai.

"Tėvynės" administracija.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

1	Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2	Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3	Diedai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4	Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5	Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6	Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7	Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8	Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9	Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10	Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11	Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12	Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1,00
13	Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14	Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15	Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16	Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1,00
17	Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18	"Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N.Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

**KNYGIUS ir "TEVYNĖS"
ADMINISTRATORIUS**

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklellus, kepures ir marszalkoms paredus, telpgi visus bažnytninius aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė li-gonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas šornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant paždavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Šornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokių muzikališkų instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiųsdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.